

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Rzecznik Praw Dziecka

Marek Michalak

ZSS.422.43.2017.KS

Warszawa, 16 października 2018 roku

Pan
Łukasz Szumowski
Minister Zdrowia

nawiązując do korespondencji ZSS.422.43.2017 zainicjowanej 20 października 2017 r., w sprawie dotyczącej wykonywania zawodów pielęgniarki i położnej (w tym minimalnych norm zatrudniania pielęgniarek i położnych), zwracam się do Pana Ministra z prośbą o informację na temat wyników analizy możliwości wdrożenia zmian w przedmiotowym zakresie w terminach określonych w § 2 *projektu rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia szpitalnego (MZ 607)*.

Na wstępie dziękuję za dotychczas przekazane informacje, w szczególności dane przytoczone w piśmie z 17 lipca 2018 r. MZ-PPA.073.5.2018/BW. Rzecznik Praw Dziecka popiera zmiany dążące do zapewnienia pacjentom – w szczególności tym najmłodszym – opieki pielęgniacyjnej oraz położniczej i świadczeń zdrowotnych udzielanych przez pielęgniarki i położne na możliwie najwyższym poziomie. Osiągnięcie powyższego nie jest możliwe bez zapewnienia właściwej obsady dyżurowej pielęgniarek i położnych. Jest to istotne szczególnie na oddziałach, na których hospitalizowane są dzieci i młodzież – co podkreśliłem m.in. w wystąpieniu do Ministra Zdrowia z 20 października 2017 r. ZSS.442.43.2018.KS.

13 kwietnia 2018 r. na stronach Rządowego Centrum Legislacji opublikowano projekt *rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia szpitalnego (MZ 607 – dalej: projekt)* Projekt ten zakłada m.in. wprowadzenie norm zatrudnienia pielęgniarek i położnych w wymiarze 0,6 etatu na łóżko dla oddziałów o profilu zachowawczym i 0,7 dla oddziałów o profilu zabiegowym oraz określenie wymagań kwalifikacyjnych w wymiarze - równoważnik co najmniej 2 etatów

pielęgniarek lub położnych o odpowiednich kwalifikacjach. Planowane wejście w życie przepisów tego rozporządzenia to 1 czerwca 2019 r. - w zakresie wskaźników zatrudnienia pielęgniarek i położnych i 1 stycznia 2022 r. - w zakresie zapewnienia co najmniej 2 etatów pielęgniarek lub położnych o określonych kwalifikacjach. Zgodnie z Porozumieniem zawartym 9 lipca 2018 r. pomiędzy Ogólnopolskim Związkiem Zawodowym Pielęgniarek i Położnych i Naczelną Izbą Pielęgniarek i Położnych a Ministrem Zdrowia i Prezesem Narodowego Funduszu Zdrowia, w oddziałach pediatrycznych równoważniki zatrudnienia pielęgniarek na łóżko mają zostać podwyższone od 1 lipca 2019 r. do poziomu 0,8 w oddziałach zachowawczych oraz 0,9 w oddziałach zabiegowych.

Z informacji opublikowanych na stronie RCL¹ i informacji przekazanych mi przez resort zdrowia wynika, że proces legislacyjny nie został jeszcze zakończony - projekt został poddany konsultacjom publicznym i trwa analiza zgłoszonych uwag i opracowanie ostatecznego kształtu regulacji.

Termin wejścia w życie zmian dotyczących norm zatrudnienia pielęgniarek i położnych wzbudził wśród m.in. części kierowników podmiotów leczniczych prowadzących szpitale sprzeciw, spowodowany przede wszystkim oceną możliwości kadrowych (zbyt mała liczba osób wykonujących zawody pielęgniarek i położnych i jednoczesna konieczność zwiększenia etatów na niektórych oddziałach) i oceną możliwości finansowych (brak środków finansowych na zwiększenie liczby etatów). Ponadto 30 sierpnia br. Ogólnopolski Związek Pracodawców Szpitali Powiatowych oraz Związek Powiatów Polskich zaapelowały do Pana Ministra o odroczenie wdrożenia norm do czasu wykształcenia nowych pielęgniarek argumentując, że tyłu pielęgniarek, ile wymaga spełnienie norm zatrudnienia, w ogóle nie ma w systemie.

Zdaniem Rzecznika wprowadzenie zmian proponowanych przez Pana Ministra w projekcie jest zasadne i potrzebne. Niewątpliwie należy dążyć do osiągnięcia jak najwyższych standardów w każdym obszarze ochrony zdrowia i zmiany kreowane przez Ministerstwo Zdrowia powinny do tego celu zmierzać. Niemniej każda zmiana powinna być poprzedzona rzetelną analizą m.in. dostępnych zasobów (kadrowych, finansowych itp.) czy warunków, ponieważ zmiany te powinny być realne a czas ich wdrażania dostosowany do możliwości podmiotów odpowiedzialnych za ich implementację. Chodzi o to, aby nie zaistniały one wyłącznie „na papierze” - bez ich faktycznego funkcjonowania, a w konsekwencji realnej poprawy sytuacji w ochronie zdrowia.

¹ <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12310405/katalog/12501558#12501558>

Ponieważ zgłaszane przez podmioty lecznicze i organizacyjne zrzeszające pracodawców w ochronie zdrowia uwagi do terminu wejścia w życie proponowanych w projekcie zmian są niepokojące z punktu widzenia osiągnięcia celu, jakim jest zwiększenie i urealnienie obsady pielęgniarek i położnych sprawujących opiekę nad pacjentami, zwracam się do Pana Ministra z prośbą jak na wstępie.

Z wyrazami szacunku
Marek Szwed